

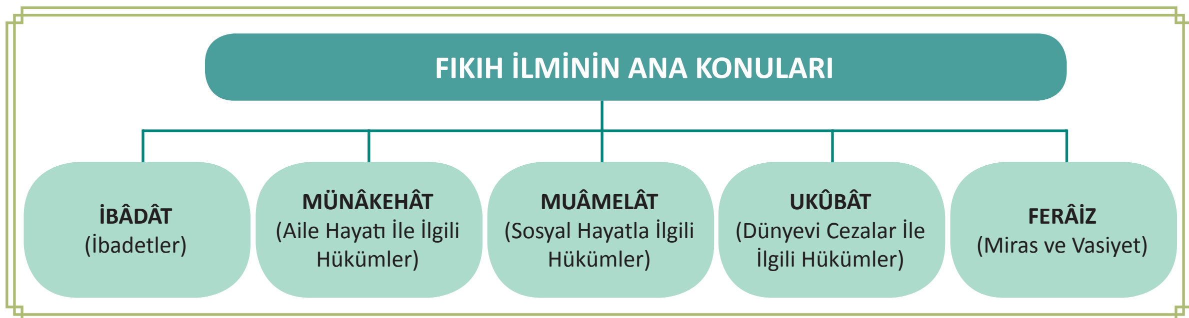

2. Fıkhın Konusu ve Kapsamı

Fıkıh ilminin temel gayesi insan davranışları ile ilgili Allah ve Rasûlü'nün koymuş olduğu hükümleri tespit etmektir. Bu bağlamda fıkıh, insanın davranışlarıyla (*ef'âl-i mükellefîn*) ilgili Kur'an ve sünnette yer alan şer'î hükümlerin doğru bir şekilde anlaşılmasını ve insanın bunları hayata aktarmasını konu edinmektedir.

Fıkıh ilmi; bireyin ve toplumun tüm hayatını içine alacak şekilde kul-Rab, insan-insan, insan-devlet, devlet ve devletler arası ilişkilerin vahyin ışığında düzenlenmesini konu edinir.

İslam hukukçuları genel olarak **fıkıh ilminin** içerdiği konuları; ***ibâdât (ibadetler), muâmelât (hukuki işlemler), feraiz ve ukûbât (cezalar)*** olmak üzere dörtlü bir tasnife tabi tutmuşlardır. **Mecelle** ise fıkhın tanımını yaptığı ilk maddesinde; "***ibâdât (ibadetler)", "münâkahât (evlenme-boşanma)", "muâmelât (hukuki işlemler)", feraiz ve "ukûbât (cezalar)***" olmak üzere fıkıh ilminin konularının beş ana başlıkta ele alınabileceğini belirtmektedir.

Fıkıh İlminin Ana Konuları:

- **İbâdât:** Tahârât, abdest, gusül, namaz, zekât, oruç, hac, kurban gibi konular
- **Münâkehât:** Nikâh, talâk, nesep ve nafaka gibi konular
- **Muâmelât:** Alım-satım, kira, rehin, havale, keffâret, tazminat gibi konular
- **Ukûbât**: Kısas, diyet, adam öldürme, zina, hırsızlık, yol kesme gibi konular
- **Ferâiz:** Miras ve vasiyet